Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 685599

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Beleid leefomgeving

ons kenmerk	uw kenmerk	bijlage	behandeld door	BSN
133002-2022		-	G. Streuding	

datum	telefoon	fax	e-mail
26 april 2022	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Ontwikkelingen opvang Oekraïense vluchtelingen

Geachte leden van de raad,

Middels deze brief informeren wij u over de verschillende acties die zijn ondernomen in de gemeente om Oekraïense vluchtelingen op te vangen.

Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne, eind februari 2022, zijn vijf miljoen Oekraïense inwoners hun land ontvlucht. Het Rijk heeft op 7 maart alle 25 veiligheidsregio's in Nederland gevraagd om binnen twee weken 1000 opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen en kort daarna nog eens 1000. De coördinatie van de opvang van vluchtelingen in Drenthe verloopt via de Veiligheidsregio Drenthe. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de realisatie en exploitatie van opvanglocaties. Op dit moment zijn er in Drenthe circa 1100 opvangplekken gerealiseerd. Het is niet duidelijk hoe de vluchtelingenstroom zich verder zal ontwikkelen. Het Rijk werkt verschillende scenario's uit waarin gemeenten steeds een belangrijke rol zullen spelen.

Opvanglocaties
Gemeente Emmen is begin maart gestart met een inventarisatie van mogelijke opvanglocaties en daaropvolgend de realisatie van opvangplekken. Dit in lijn met de motie die op 3 maart 2022 unaniem is aangenomen door de gemeenteraad, waarin het college werd verzocht om kenbaar te maken dat gemeente Emmen op voorhand bereid was vluchtelingen uit Oekraine op te vangen en om reeds te starten met voorbereidingen om de opvang van deze vluchtelingen mogelijk te maken.

Vanaf 16 maart vangen we in Emmen vluchtelingen uit Oekraïne op in het voormalige Fletcher Hotel en vakantiepark Parc Sandur. Het gaat in totaal om ruim 300 opvangplekken. De opvanglocatie in het voormalige Fletcher hotel diende als eerste gemeentelijke opvanglocatie in Drenthe en was tevens pilotlocatie voor de Veiligheidsregio Drenthe en Drentse gemeenten. Emmen levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de eerste 1000 opvangplekken in Drenthe.

Noodwet verplicht gemeenten om Oekraïners op te vangen
Met een beroep op het staatsnoodrecht zijn burgemeesters in Nederland vanaf vrijdag 1 april 2022 verplicht om te zorgen voor fatsoenlijke opvang, registratie in de Basisregistratie Personen, leefgeld, onderwijs en zorg. Hiermee is de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne een wettelijke taak voor gemeenten.

Organisatie opvang
De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne stelt ons als gemeente voor een grote nieuwe opgave die behoorlijk wat vraagt van onze organisatie. Om snel te kunnen schakelen is een taskforce Oekraïne ingesteld met collega's met expertise op verschillende beleidsterreinen. Wethouder Raymond Wanders is vanuit het college portefeuillehouder voor deze opgave. De gemeente werkt samen met de Veiligheidsregio Drenthe, GGD, Leger des Heils, het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk om de opvang van Oekraïense vluchtelingen zo goed mogelijk te organiseren. We zien een grote bereidheid bij inwoners en lokale verenigingen om te helpen. Bijna 200 inwoners uit onze gemeente zetten zich vrijwillig in voor de opvang en begeleiding van Oekraïense vluchtelingen. De coördinatie hiervan is belegd bij het Leger des Heils. We hebben inmiddels ook twee druk bezochte informatiebijeenkomsten voor vrijwilligers georganiseerd.

Basisregistratie Personen (BRP)
Oekraïense vluchtelingen die in de gemeente Emmen verblijven worden door team Burgerzaken geregistreerd in de Basisregistratie Personen (BRP). Het gaat hierbij zowel om vluchtelingen die in onze gemeentelijke opvanglocaties verblijven als om vluchtelingen die bij particulieren worden opgevangen. Op donderdag 21 april stonden 324 vluchtelingen uit Oekraïne ingeschreven in de gemeente Emmen.

Onderwijs
Maandag 11 april is het onderwijs gestart aan Oekraïense kinderen van 6-12 jaar die in de gemeente Emmen en Borger-Odoorn verblijven. Het gaat om ongeveer 50 leerlingen. Het onderwijs voor de basisschoolkinderen wordt verzorgd door het Expertisecentrum Anderstaligen (ECA). Vanaf dinsdag 20 april krijgen ook leerlingen in de leeftijd van 12-17 jaar voortgezet onderwijs door de Internationale Taalgroep. De voormalige leslocatie van het Esdal College aan de Angelsloërdijk 13 in Emmen is hiervoor tijdelijk ingericht. Kinderen van 4 en 5 jaar kunnen instromen op een reguliere basisschool. Kleuters die in het voormalige Fletcher Hotel verblijven gaan wel naar het ECA aan de Angelsloërdijk.

Inkomen
De Rijksoverheid heeft een landelijke leefgeldregeling bekend gemaakt voor vluchtelingen uit Oekraïne. Om leefgeld te ontvangen moeten vluchtelingen ingeschreven staan in de BRP. Als gemeente verstrekken we conform de landelijke regeling leefgeld aan vluchtelingen die in onze gemeente staan ingeschreven.

Werk
Vluchtelingen uit Oekraïne die kunnen en willen werken hebben toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Het kabinet schrapt de verplichting om een tewerkstellingsvergunning te hebben. Wel zijn er enkele voorwaarden om deze kwetsbare groep mensen extra te beschermen. We hebben Menso gevraagd om een rol te vervullen bij het koppelen van werkgevers en werknemers in de gemeente Emmen.

Extra opvanglocaties
Het college heeft de Taskforce Oekraïne verzocht om een inventarisatie te maken van overige kansrijke locaties voor de tijdelijke huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. Er vindt op dit moment een verkenning plaats. Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten een contract kunnen aangaan met locaties voor een termijn van maximaal 12 maanden. Ook wordt gemeenten gevraagd om rekening te houden met de mogelijkheid om de locatie op enig moment in te zetten voor andere doeleinden zoals spoedzoekers of studentenhuisvesting.

Financiële compensatie gemeente
Gemeenten ontvangen een normbedrag van € 700 euro per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek voor Oekraïners. Dit heeft het kabinet in een brief aan de Tweede Kamer geschreven. Het normbedrag kan gedeclareerd worden vanaf het moment dat een Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) gerealiseerd is. Transitie- en transformatiekosten van panden vallen niet onder het normbedrag. Deze worden vergoed op basis van werkelijke kosten.

Over andere gemeentelijke kosten zoals bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs en zorg worden afzonderlijke afspraken gemaakt tussen de VNG en het Rijk.

Wij hopen u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester,

H.F. van Oosterhout